

budynku szkoły przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych i z budynku szkoły do autobusu po zakończeniu zajęć jest nadzorowane przez wyznaczonego pracownika szkoły.”

[fakta kontroli str.: 9., 11., 17+18., 169+170.]

4. Realizacja prawa dzieci pięcioletnich do rocznego przygotowania przedszkolnego

W roku szkolnym 2009/2010 (I semestr) wychowaniem przedszkolnym Gmina objęła 97 dzieci pięcioletnich zameldowanych na terenie Gminy, tj. 64,2% ogółu zameldowanych (151). Do przedszkoli uczęszczało 66 pięcioletków (w tym: 10 do przedszkola edukacyjnego prowadzonego przy Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Zelowie), 27 do punktów wychowania przedszkolnego a 4 do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Burmistrz wyjaśnił „*Wszystkie dzieci 5-letnie, posiadające obecnie prawo do skorzystania z rocznego przygotowania przedszkolnego, a których rodzice wyrazili chęć posłania dziecka do przedszkola lub oddziału przedszkolnego od września 2009 r., zostały przyjęte (informacja od dyrektorów szkół i przedszkoli).*”

Gmina wywiązując się z obowiązku zapewnienia warunków dla realizacji prawa dzieci pięcioletnich do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu, nie uczyniła tego kosztem zmniejszenia miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci młodszych - tj. 3+4 letnich.

23 kwietnia 2010 r. w Przedszkolu u Samorządowym nr 1. w Zelowie¹² w zajęciach wychowania przedszkolnego brało udział 4 dzieci pięcioletnich, których droga z miejsca zamieszkania do placówki wynosi ponad 3 km, w Przedszkolu Samorządowym nr 4.¹³ w Zelowie - 5, w punkcie przedszkolnym i oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Kociszewie - 5 dzieci, w punkcie przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Wygiełzowie - 4 dzieci, w punkcie przedszkolnym i oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Bujnach - 2 dzieci = ogółem - 20 dzieci, którym dowóz do/z placówek i opiekę w tym czasie zapewniali rodzice/opiekunowie prawni.

[fakta kontroli str.: 9., 11., 17., 170.]

5. Ustalanie wysokości opłat za świadczenia placówek wychowania przedszkolnego

5.1. Rada Miejska uchwałą nr XXIII/169/96 z 28 marca 1996 r. w sprawie opłat za świadczenia prowadzonych przez Gminę przedszkoli publicznych¹⁴, ustaliła „(...) w przedszkolach prowadzących opiekę przedszkolną powyżej minimum programowego miesięczną opłatę od jednego dziecka w wysokości 12% najniższego wynagrodzenia

¹² zwanym dalej PS nr 1.

¹³ zwanym dalej PS nr 4.

¹⁴ niepublikowaną w dzienniku urzędowym województwa

10.3.94

już

pracowniczego ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej. Wysokość opłat uregulowana będzie następująco: od 1 stycznia - wg wysokości najniższego wynagrodzenia pracowniczego za grudzień roku ubiegłego, od 1 września - wg wysokości najniższego wynagrodzenia pracowniczego za sierpień bieżącego roku. Przy wzroście najniższego wynagrodzenia pracowniczego poniżej 5% opłaty nie ulegają zmianie (...)."

Rada treścią uchwały nie uregulowała zasad zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym części opłat za świadczenia placówki wychowania przedszkolnego niewykorzystane z powodu nieobecności dziecka w przedszkolu.

Kontrolerowi NIK nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej:

- przeprowadzenie przez służby Urzędu kalkulacji kosztów mających wpływ na ustalenie wysokości miesięcznej opłaty wprowadzonej uchwałą;
- uszczegółowienia rodzaju świadczeń „powyżej minimum programowego”, za które ustalono miesięczną opłatę oraz jakie składniki wpływają na jej wysokość.

W treści uchwały nie wskazano sposobu wnoszenia opłat (stanowiących dochód Gminy) ani dokumentowania ich przyjęcia (np. poprzez wskazanie numeru rachunku bankowego dla dokonania wpłat, wskazanie osoby/stanowiska upoważnionej i odpowiedzialnej za przyjęcie wpłat a także obowiązku: potwierdzania tego faktu wystawieniem dokumentu ścisłego zarachowania, oraz odprowadzenia pobranych opłat na rachunek budżetu Gminy).

Uchwała nr XXII/169/96 utraciła moc 31 sierpnia 2009 r.

Kontrolerowi NIK nie przedłożono dokumentów potwierdzających udzielenie dyrektorom przedszkoli samorządowych, lub pracownikom tych placówek, upoważnienia (pełnomocnictwa) do pobierania dochodów Gminy z tytułu opłat wnoszonych przez rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do przedszkoli ani zasad tego poboru i jego rozliczenia z Urzędem Miejskim.

Burmistrz wyjaśnił „W Urzędzie (...) poza uzasadnieniem do uchwały nie ma innych dokumentów poprzedzających podjęcie uchwały nr XIII/169/96 (...), potwierdzających przeprowadzenie kalkulacji kosztów, na podstawie których ustalono miesięczną opłatę za zajęcia wykraczające poza minimum programowe ani dokumentów dotyczących uszczegółowienia rodzaju świadczeń powyżej minimum programowego, za które ustalono opłatę. Takie kalkulacje przeprowadzane są dopiero od czasu, kiedy organy nadzoru prawnego, jak i sąd administracyjny, wskazywały na konieczność określenia rodzaju świadczeń wykraczających poza podstawę programową i ich wycenę. Nie ma tym samym dokumentów pozwalających odpowiedzieć na pytanie, jakie składniki miały wpływ na wysokość opłaty miesięcznej. Nie ma też innych dokumentów potwierdzających udzielenie

dyrektorom lub pracownikom tych placówek upoważnienia czy pełnomocnictwa do pobierania dochodów Gminy z tytułu opłat wnoszonych przez rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli, poza pełnomocnictwami do dokonywania czynności prawnych związanych z prowadzeniem przedszkola (zarządzenie Burmistrza Żelowa w sprawie upoważnienia dyrektorów poszczególnych przedszkoli) obejmujące wszystkie sprawy związane z działalnością przedszkola. Zasady poboru opłat i ich rozliczanie zostały ustalone w Instrukcji Obiegu Dokumentów Księgowych oraz w opisie przyjętych zasad rachunkowości, wprowadzonych zarządzeniem nr 11/2000 Burmistrza Żelowa z dnia 22 grudnia 2000 r., która została przyjęta do stosowania przez dyrektorów szkół i przedszkoli (w załączeniu wyciąg z zarządzenia burmistrza).".

W statucie PS:

- nr 1. - zatwierdzonym przez Radę Pedagogiczną 28 czerwca 2007 r. zawarto zapis „Rodzice zobowiązani są do ponoszenia częściowych opłat za korzystanie dziecka z przedszkola (czesne), zgodnie z obowiązującymi przepisami.”;
- nr 4. - uchwalonym przez Radę Pedagogiczną 29 czerwca 2007 r. zawarto zapis „Wysokość opłaty za pobyt dziecka w Przedszkolu ponad czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego ustala się zgodnie z bieżącą uchwałą Rady Miejskiej w Żelowie.”.

Miesięczna stawka opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu w roku szkolnym 2007/2008 wynosiła 112,30 zł, w roku szkolnym 2008/2009 - 135,10 zł.

W latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009 nie zawierano umów cywilno prawnych z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci na świadczenie usług edukacyjno-wychowawczych i opiekuńczych świadczonych przez przedszkola.

Wpłaty z tytułu opłat za pobyt przedszkolaków w placówkach, pobrane przez intendentów tych placówek od rodziców/opiekunów prawnych dzieci, wpłynęły na rachunek budżetu Gminy (rachunek Urzędu). I tak w roku szkolnym:

- 2007/2008: - PS nr 1. - przekazało 76.242,90 zł; PS nr 4. - 88.380,10 zł.
Razem 164.623 zł;
- 2008/2009 - PS nr 1. - przekazało 118.482,70 zł; PS nr 4. - 105.378 zł.
Razem 223.860,70 zł.

Z tytułu nieobecności dzieci w przedszkolach samorządowym rodzice/opiekunowie prawni nie otrzymywali zwrotu części wniesionej opłaty:

13 10

już

- PS nr 4. nie zwróciło w roku szkolnym 2007/2008 kwoty - 20.339,28 zł, w 2008/2009 - 29.089,89 zł, tj. ogółem 49.429,17 zł;
- PS nr 1. - nie zwróciło, odpowiednio, kwoty 20.425,30 zł i 31.144,39 zł, tj. ogółem 51.569,69 zł.

Oba przedszkola samorządowe, nie świadcząc w okresie od września 2007 r. do czerwca 2009 r. usług edukacyjno-wychowawczych, nie zwróciły rodzicom/opiekunom prawnym łącznie kwoty 100.998,86 zł.

Burmistrz wyjaśnił „*Uchwała obowiązująca w w/w latach nie przewidywała zwrotu części opłaty wynikającej z nieobecności dziecka w przedszkolu, dlatego też nie dokonywano takich odliczeń. Wyliczenia na zlecenie kontroli NIK przygotowali dyrektorzy przedszkoli i przedstawiają je załączone tabele.*”.

Na wniosek kontrolera NIK Zastępcy Burmistrza¹⁵ nakazał dyrektorom obu przedszkoli samorządowych przeprowadzenie analizy dokumentacji finansowo-księgowej związanej z wnoszonymi w latach szkolnych 2007+2009 przez rodziców/opiekunów prawnych opłatami i ich przekazywaniem na rachunek Gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy dyrektor PS nr 1. ustaliła, że w czerwcu 2009 r. ówczesna intendentka placówki¹⁶ zaniżyła wpłaty przekazywane na rachunek budżetu Gminy (rachunek Urzędu).

W czerwcu 2009 r. PS nr 1. w Żelowie wpłaciło na rachunek bankowy budżetu Gminy (rachunek Urzędu) pobrane od rodziców/opiekunów prawnych przedszkolaków opłaty za:

- pobyt dzieci w placówce - w kwocie 9.862,30 zł;
- wyżywienie dzieci - w kwocie 5.262,30 zł,

tj. w kwocie niższej (odpowiednio) o 3.647,70 zł i o 3.560,20 zł (łącznie o 7.207,90 zł) od kwot zaewidencjonowanych w kwitariuszach, którymi intendentka przedszkola potwierdziła (osobom wpłacającym) przyjęcie opłat.

Zastępcza Burmistrza wyjaśnił „*Osoba odpowiedzialna za pobieranie w/w opłat od rodziców i przekazywanie ich do Urzędu w czerwcu 2009 r. zaniżyła wpłaty przekazywane na konto Urzędu (...). Brakującą kwotę w wysokości 7.207,90 zł. wpłaciła ona na konto Urzędu Miejskiego w Żelowie w dniu 26.04.2010 r. W celu ustalenia okoliczności i przyczyn opóźnienia wpłacenia należności do Urzędu Miejskiego w Żelowie wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające (pismo dyrektora przedszkola w załączeniu). Jednocześnie*

¹⁵ któremu zarządzeniem nr 0152/10/2009 z 10 czerwca 2009 r. Burmistrza Żelowa w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Żelowie, przypisano, m.in., koordynację działań w zakresie oświaty

¹⁶ pismo znak PS1/29/10 z 26 kwietnia 2010 r. adresowane do Burmistrza Żelowa

informuję, że w najbliższym czasie, tj. w maju 2010 r. we wszystkich szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Żelów zostaną przeprowadzone kontrole finansowe dotyczące przekazywania do Urzędu opłat przyjmowanych od rodziców.”.

W dokumentach „polecenie przelewu/wpłata gotówkowa” potwierdzających dokonanie 26 kwietnia 2010 r. w BS Belchatowie wpłaty kwot: 3.560,20 zł („wpłata czesnego”) i 3647,70 zł („wpłata za żywienie”) jako wpłacającego wskazano Przedszkole Samorządowe nr 1. w Żelowie.

Dyrektor PS nr 1. wyjaśniła „(...) mimo iż na potwierdzeniu wpłat za czerwiec 2009 dokonanych w dniu 26.04.2010 r., jako wpłacający widnieje Przedszkole Samorządowe nr 1, wpłaty dokonała Pani St. P. Wyjaśniając przyczyny powyższego Pani St. P. złożyła oświadczenie, że dokonała tego przez nieuwagę. Oświadczenie Pani St. P. w załączeniu.”.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentacji dyrektorzy obu przedszkoli samorządowych potwierdzili Zastępcy Burmistrza „(...) w pozostałych okresach czasu objętego kontrolą NIK, kwoty zaewidencjonowanych wpłat na rachunek Gminy odpowiadają kwotom wpisanym w kwitariuszach wystawianych wpłacającym opłatę.”.

Dyrektor PS nr 1.:

- pismem znak PSI/28/10 z 26 kwietnia 2010 r. (nadanym 27 kwietnia 2010 r.) zawiadomiła Prokuratora Rejonowego w Belchatowie „(...) o ewentualności popełnienia przestępstwa przez Panią (...) pracownicę Przedszkola (...).”;
- z pracownicą tą z dniem 19 maja 2010 r. rozwiązała, bez zachowania okresu wypowiedzenia, umowę o pracę „(...) z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych oraz ewentualności popełnienia przestępstwa (...).”.

Prokuratura Rejonowa w Belchatowie, zawiadomiła¹⁷ Przedszkole Samorządowe nr 1. w Żelowie, jako pokrzywdzonego, o tym, że 31 maja 2010 r. przesała do Sądu Rejonowego w Belchatowie „(...) wniosek o warunkowe umorzenie postępowanie karnego przeciwko S.P. podejrzanej o popełnienie przestępstwa z art. 289§2kk.”.

Burmistrz 16 czerwca 2010 r. skierował do Sądu Rejonowego w Belchatowie pismo znak SU.0914-3/3/10 o treści „W dniu 2.06.2010r. Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Żelowie otrzymało z Prokuratury Rejonowej w Belchatowie zawiadomienie nr DS.923/10 o przesłaniu do Sądu Rejonowego Belchatowie wniosku o warunkowe umorzenie postępowania karnego przeciwko p. S.P. Informuję, że szkoda, której dotyczy w/w postępowanie karne została dokonana na rzecz Gminy Żelów (dochód budżetu Gminy).

¹⁷ zawiadomienie nr Ds.923/10 z 31 maja 2010 r.

h306

just

Dyrektor przedszkola złożyła zawiadomienie do Prokuratury jako bezpośredni zwierzchnik pracownika, wobec którego istniało podejrzenie o popełnieniu przestępstwa. W związku z powyższym zleciłem kontrolę gospodarki finansowej (przyjmowanie opłat z tytułu świadczeń przedszkola wykraczających poza minimum programowe i za żywienie oraz przekazywanie ich do budżetu Gminy) w Przedszkolu Samorządowym Nr 1 w Żelowie za okres od roku szkolnego 2000/2001 do roku szkolnego 2006/2007 włącznie, którą zakończono dn. 10.06.2010r. W wyniku kontroli ustalono, że za okres poddany kontroli, tj. od czerwca 2000r. do sierpnia 2007 r. do budżetu Gminy Żelów nie wpłynęła kwota ponad 70.000 zł, która powinna stanowić jej dochód. W tej sytuacji szkoda wynosi łącznie około 80.000 zł. Stosowne zawiadomienie wraz z załączonym protokołem kontroli przekazano do Prokuratury Rejonowej w Bełchatowie.”.

Pismo powyższe i zawiadomienie, o którym pisze Burmistrz przekazano Sądowi Rejonowemu i Prokuraturze 16 czerwca 2010 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w Przedszkolu nr 1. w Żelowie (w związku kontrolą prowadzoną w Urzędzie przez NIK) Skarbnik Gminy wraz z referentem Referatu Oświaty ustaliła, że na rachunek budżetu Gminy (rachunek Urzędu) w okresie od czerwca 2000 r. do sierpnia 2007 r. nie wpłynęła ogółem kwota 77.584,90 (w tym z tytułu opłat za: pobyt dzieci w przedszkolu - 44.198,90 zł; wyżywienie - 33.386 zł.).

[akta kontroli str.: 19., 25., 29.-93., 166.-168., 170.-171., 178., 182.-183., 194.-196.]

- 5.2. Rada Miejska uchwałą nr XXXI/247/2009 z 21 maja 2009 r.¹⁸ postanowiła, „(...) świadczenia przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Żelów wykraczające poza realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego w wymiarze 5 godzin dziennie są odpłatne. Świadczeniami przedszkoli przekraczającymi realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowanej w wymiarze 5 godzin dziennie, mogą być następujące zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz dydaktyczne: gry i zabawy dydaktyczne wspomagające indywidualny rozwój umysłowy dziecka; gry i zabawy badawcze rozwijające zainteresowanie otaczającym światem; zajęcia artystyczne rozwijające uzdolnienia dzieci; gry i zabawy ruchowe wspomagające rozwój ruchowy dziecka; zabawy tematyczne wspomagające rozwój emocjonalny i społeczny dziecka; zabawy o charakterze relaksacyjnym, profilaktycznym i korekcyjnym; czynności opiekuńcze, samoobsługowe, organizacyjne i inne (...).”.

¹⁸ w sprawie ustalenia opłaty za świadczenia prowadzonych przez Gminę Żelów przedszkoli publicznych (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 9 lipca 2009 r. nr 197., poz. 1793.

Obowiązek bezpłatnego nauczania i wychowania oznacza, że Gmina nie może pobierać od rodziców/opiekunów prawnych dzieci korzystających z przedszkoli publicznych opłat za zajęcia, które mieszczą się w ramach wyznaczonych w załączniku nr 1. do rozporządzenia MENiS z 26 lutego 2002 r.¹⁹, a od 1 września 2009 r. określonych rozporządzeniem MEN z 23 grudnia 2008 r.²⁰.

W uzasadnieniu do projektu uchwały, kierownik Referatu Oświaty Kultury, Sportu i Zdrowia²¹ przedstawiła kalkulację kosztów pobytu dziecka w przedszkolu, na które złożyły się wydatki poniesione ogółem w roku 2008 w:

- PS nr 1. - na: place z pochodnymi, odpis na ZFŚS, zakup energii i wody. Koszt 1 godziny pobytu dziecka w placówce skalkulowano na kwotę 2,59 zł;
- PS nr 4. - na: place z pochodnymi, odpis na ZFŚS, zakup energii, wody i oleju opałowego. Koszt 1 godziny pobytu dziecka w placówce skalkulowano na kwotę 1,74 zł.

Po zsumowaniu kosztów obu przedszkoli kierownik Referatu Oświaty skalkulowała stawkę za godzinę pobytu dziecka (w każdym z przedszkoli) na kwotę 2,20zł. .

Oplatę miesięczną za pobyt dziecka (przy średnim pobycie 22 dni w placówce) przez 2 godziny ponad 5 godzin realizacji podstawy programowej skalkulowano na kwotę 96,80 zł, przez 3 godziny - na kwotę 145,20 zł a przez 4 godziny - na kwotę 193,60 zł.

Zgodnie z treścią uchwały Rady Miejskiej opłatę za świadczenia „przekraczające realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego” ustalono „(...) na 0,17% minimalnego wynagrodzenia ustalonego w trybie przewidzianym w ustawie z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (...). Opłatę nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę korzystania ze świadczeń (...). Opłatę (...) wnosi się miesięcznie z góry do 15 danego miesiąca. Opłata (...) ulega pomniejszeniu w przypadku usprawiedliwionej nieobecności dziecka w przedszkolu. Opłata (...) nie obejmuje dodatkowych zajęć organizowanych przez przedszkole na zlecenie rodziców.”. Rada zwolniła z wnoszenia opłaty rodziców/opiekunów prawnych dzieci, wobec których orzeczono „(...) potrzebę kształcenia specjalnego, (...) na które przekazywana jest część oświatowa subwencji ogólnej.”.

¹⁹ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51., poz. 458., ze zmianami)

²⁰ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z roku 2009 nr 4., poz. 17.)

²¹ zwanego dalej Referatem Oświaty

Zgodnie z zapisem uchwały „Zmniejszenie kwoty odpłatności (...) z tytułu nieobecności dziecka w danym miesiącu następuje poprzez pomniejszenie opłaty za miesiąc następujący po miesiącu, w którym dziecko było nieobecne. Szczegółowy zakres realizowanych przez przedszkola (...) świadczeń oraz odpłatności za nie, w tym deklarowany dzienny czas pobytu dziecka w placówce, zasady zmniejszania opłaty w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu, określa umowa cywilno-prawna zawarta między przedszkolem a rodzicami/opiekunem prawnym dziecka.”.

W treści uchwały, ani we wzorze umów (zaakceptowanym przez dyrektorów obu przedszkoli samorządowych, radcę prawnego Urzędu i kierownika Referatu Oświaty), nie wskazano okoliczności, które „usprawiedliwiają nieobecność dziecka”.

W treści umów „w sprawie korzystania przez dzieci ze świadczeń przedszkola i regulacji odpłatności za te świadczenia” zawartych przez dyrektorów przedszkoli z rodzicami na rok szkolny 2009/2010:

- nie wskazano szczegółowego zakresu świadczeń realizowanych przez przedszkola. Jako zakres świadczeń wpisano, wyżej przytoczone, świadczenia wyszczególnione w treści § 2. uchwały Rady Miejskiej nr XXXI/247/2009;
- odpłatność za zaświadczenia przedszkola „w zakresie przekraczającym realizację podstawy programowej” ustalono w wysokości 0,17% minimalnego wynagrodzenia za pracę - bez wskazania kwoty stawki opłaty ani roku, z którego będzie brana pod uwagę wysokość minimalnego wynagrodzenia niezbędna do wyliczenia stawki opłaty;
- ustalono, że w przypadku usprawiedliwionej całodzienniej nieobecności dziecka, zgłoszonej nie później niż do godz. 8⁰⁰ w dniu nieobecności, miesięczna opłata ulega pomniejszeniu; odlicza się koszt każdej deklarowanej godziny pobytu dziecka w przedszkolu powyżej bezpłatnego świadczenia w zakresie podstawy programowej, z tym że pomniejszenie opłaty z tytułu nieobecności dziecka w przedszkolu nie może przekroczyć 70% miesięcznej opłaty wynikającej z umowy za korzystanie zaświadczeń przedszkola.

Burmistrz wyjaśnił „Uchwała podjęta przez Gminę Żelów została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 197, poz.1793 z dnia 7 lipca 2009 r. Faktem jest, że nadzór prawny wojewody nie wniósł do jej zapisów żadnych zastrzeżeń. Często stosowana jest praktyka, że wojewoda w sprawach dotyczących uchwał oświatowych zasięga opinii nadzoru pedagogicznego - kuratora oświaty. Prawdopodobnie miało to również miejsce w przypadku omawianej uchwały. Z powyższego wnosimy, że zapisy uchwały podjęte przez Radę Miejską w Żelowie, w tym zapisy § 2 określające zajęcia

opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne wykraczające poza realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowanej w wymiarze 5 godzin dziennie - świadczeń przedszkoli, za które pobierane są opłaty, są wystarczające w świetle obowiązujących przepisów prawnych. Z zapisów § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wynika, że czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego powinien być nie krótszy niż 5 godzin dziennie i tak stanowi § 1 niniejszej uchwały Rady Miejskiej w Żelowie. Zapisy w/w były poprzedzone wnikliwą analizą podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Porównywaliśmy również zapisy obowiązujących uchwał opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego (np. Uchwała Rady Miejskiej w Bełchatowie nr XXXVI/251/09 z 26 marca 2009 opublikowana w w/w dzienniku nr 107, poz. 1059). W naszej ocenie przyjęte przez nas stanowisko jest najlepszym rozwiązaniem, ponieważ trudno określić kategorycznie i jednoznacznie, jakie świadczenia wykraczają poza podstawę programową wychowania przedszkolnego. Mianowicie podstawa programowa nie wskazuje nazwy świadczeń i zajęć, które ją stanowią. Opisuje natomiast proces wspomagania rozwoju dziecka, jego edukacji oraz określa cele wychowania przedszkolnego. Jest to proces ustawiczny i niezmiennie trudno wskazać, czy dana gra, zabawa edukacyjna, ogólnorozwojowa, tematyczna stanowi realizację podstawy programowej czy już wykracza poza nią. Bez wątpienia zajęciami poza minimum 5-u godzin realizacji podstawy programowej są zajęcia opiekuńcze. Trudno jednak sobie wyobrazić pracę przedszkola, gdzie nauczycielki przez czas realizacji podstawy programowej (bezpłatny dla rodziców) organizują zajęcia edukacyjne, zabawy ogólnorozwojowe, tematyczne, a po tym czasie ograniczają się jedynie do opiekowania się dziećmi. Podobnie określa rodzaje świadczeń, za które ustalono odpłatność rodziców uchwała Rady Miejskiej w Czersku nr XXXIII/314/09 z dnia 21 maja 2009 r., która była przedmiotem badań Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku (sygn. akt III SA/Gd1/10). Mianowicie jej § 2 ust. 1 brzmi: „Ustala się odpłatność rodziców (opiekunów prawnych) dzieci za świadczenia wykraczające poza podstawę programową, o której mowa w § 1, obejmujące realizację tej części zadań wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych i terapeutycznych przedszkola, które są realizowane w przedszkolach funkcjonujących codziennie ponad 5 godzin. Świadczenia te obejmują następujące zajęcia: gry i zabawy dydaktyczne, gry i zabawy badawcze, gry i zabawy twórcze, terapeutyczne (w tym pedagogiczna i logopedyczna), gimnastykę korekcyjną.” Z w/w wyroku wynika, że Wojewoda Pomorski swoim rozstrzygnięciem nr N.K.III.L.L-0911/15/09 z dnia 1 lipca

h. 301

jural

2009 r. stwierdził nieważność jej zapisów zakresie § 2 ust 5 i 6 oraz § 3 ust.1, a więc zapisy wyżej cytowane są poprawne pod względem prawnym. Na trudności w określeniu rodzajów świadczeń wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego, napotykają wszystkie gminy, które podejmują uchwały w sprawie opłat za przedszkola publiczne. Przykładowo władze Nowej Soli w skardze do Rzecznika Praw Dziecka utrzymują, że brak wskazania nazwy świadczeń i zajęć, które stanowią podstawę programową wychowania przedszkolnego, przy jednoczesnym żądaniu ze strony sądów administracyjnych, aby uchwała ustanawiająca opłaty za przedszkola, wskazywała świadczenia wykraczające poza ramy podstawy programowej, skutkuje brakiem możliwości prawidłowego skonstruowania takiej uchwały „Przedszkola bez katalogu” z dnia 2.03.2010). Nadziej na poprawę sytuacji są doniesienia prasowe, z których dowiadujemy się, że „Ministerstwo Edukacji Narodowej zapewnia, że wprowadzi zmiany w przepisach, które skończą spór interpretacyjny na temat opłat za pobyt dzieci w przedszkolach publicznych przekraczający 5 godzin dziennie „Wątpliwe opłaty” z dnia 1.04.2010). Zdaniem Minister Edukacji funkcja edukacyjna przedszkola realizowana przez samorządy jako bezpłatna winna być wyraźnie oddzielona od dodatkowej, za którą rodzice mogą płacić. (...) Zgodnie z zapisem § 10 uchwały dotyczącej opłat za przedszkola, szczegółowy zakres świadczeń, zasady zmniejszania opłaty w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu określa umowa cywilno-prawna zawarta pomiędzy przedszkolem a rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka. Na podstawie tej delegacji wprowadzono do umów zapisy dotyczące nieobecności usprawiedliwionej i zastrzeżenie o odliczeniach z tytułu nieobecności dziecka w przedszkolu do wysokości 70% opłaty wyliczonej za dany miesiąc. Nieobecność usprawiedliwiona oznacza nieobecność dziecka zgłoszoną do przedszkola - osobiście lub telefonicznie najpóźniej do godz. 8.00 w dniu nieobecności. Wówczas odliczane są opłaty za nieobecne w przedszkolu godziny. Za nieobecności nie zgłoszone, tj. nieusprawiedliwione odliczeń nie ma. Z informacji uzyskanej od dyrektorów przedszkoli wynika, że o powyższym rodzice zostali poinformowani na zebraniach i przy okazji podpisywania umów. W celu rejestracji usprawiedliwień telefonicznych w przedszkolach prowadzone są zeszyty, w których rejestrowane są zgłoszenia rodziców (w załączeniu kopia frag. zeszytu). Z zapisów umów wynika, że odliczenia z tytułu nieobecności dziecka w przedszkolu nie mogą być wyższe niż 70% opłaty za korzystanie ze świadczeń przedszkola wyliczonej za dany miesiąc. Z tą zasadą rodzice zostali zapoznani na zebraniach i przy okazji podpisywania umów (informacja uzyskana od dyrektorów przedszkoli). Do dnia dzisiejszego rodzice nie wnosili do tej zasady żadnych uwag ani zastrzeżeń ani